
TRŽIŠTE GORIVA

Pravo gorivo

u pravo vreme

Ove godine, vozači u Srbiji mogu da očekuju da će od početka zime na pumpama dobijati gorivo prilagođeno niskim temperaturama. Kada je hladno, benzin mora lakše da isparava da bi se bolje mešao sa vazduhom, dok dizel mora da ima manju sklonost ka izdvajanju parafina koji začepljuje filter i druge delove instalacije za gorivo. Neodgovarajući benzin može da oteža startovanje i ometa normalan rad motora, dok letnji dizel može sasvim da zaustavi automobil kada je hladno.

Mada prodavci imaju obavezu da vode računa o tome da je gorivo prilagođeno sezoni, do sada niko to nije kontrolisao, pa je tek program monitoringa kvaliteta, započet krajem prošle godine, pokazao kakvo je stanje na tržištu. Redovne i masovne kontrole kvaliteta goriva pokazale su da je u maju bio povećan broj uzoraka koji nisu zadovoljili. Uglavnom se nije radilo o nekvalitetnom gorivu već o benzinu i dizelu koji su zaostali od prethodne, zimske sezone. Tržišna inspekcija je tada skrenula pažnju prodavcima da vode računa u prelaznom periodu (tokom proleća i jeseni), pa se može očekivati da sada neće biti sličnih propusta. Inače, monitoring kvaliteta, kao i program markiranja goriva podrazumevaju često i redovno prisustvo inspektora na pumpama, što doprinosi da prodavci u svakom pogledu pravilno rade. ■

OTVARAJU SE PRVI KILOMETRI AUTOPUTA BEODŽAR - BEOGRAD

Od Ljaja do Prelićina za 20 minuta

Nakon otvaranja od dva mjeseca, u prvoj polovini novembra će se otvarati prvi dio autoputa, a drugi dio otvoriće se u januaru. Ukupna dužina autoputa je 40,3 kilometra. Njima izgrađeno je i bilo je 20 kilometara, pa se za to vrijeme izveli radovi na ostalim dijelovima autoputa. Ukupna dužina autoputa je 40,3 kilometra. Njima izgrađeno je i bilo je 20 kilometara, pa se za to vrijeme izveli radovi na ostalim dijelovima autoputa. Ukupna dužina autoputa je 40,3 kilometra. Njima izgrađeno je i bilo je 20 kilometara, pa se za to vrijeme izveli radovi na ostalim dijelovima autoputa.

TRŽIŠTE GORIVA

Pravo gorivo u pravo vreme

Ove godine, vozili u Srbiji mogu da otkriju da će od početka zime na pumpama obilježiti gorivo prilagođeno hladnim temperaturama. Kada je hladno, benzini mora imati do 10% više oktana nego što je u toplijem vremenu. To znači da će gorivo biti bogatije metanom, što omogućava lakše zapaljenje i bolju mešavinu sa vazduhom, dok dizel mora da ima manju viskoznost kako bi lakše prošli kroz filtere i druge delove sistema za gorivo. Neovlaštenjaci bezviše mogu da otkriju da startovanje i cretanje normalan rad motora, dok letnji dizel može zasititi da zasuti automobili kada je hladno.

TRI NOVE FABRIKE ZA PROIZVODNJU AUTO-DELOVA I OPREME Komponente za najpoznatije brendove

Zatvarajući ugovore koji su 20. oktobra potpisali predstavnik Ministarstva Privrede i Inžinjeringa kompanije Audi, Škoda i Jaguadi je počeo izgradnju fabrike za proizvodnju delova za auto-šasije, u koja će se uložiti 370 miliona. To će biti drugi najveći talas investicija u Srbiju, u okviru deo sa ostalim izgradnjama: Fiat, Dacia, i proizvođači delova za Volvo, ali i modela benzina Mercedes. Takođe, potpisao je i memorandum o izgradnji fabrike nemotornih komponenti Kroneberg i Šupertal u Kruševcu, koja se bavi proizvodnjom automobila i delova, a Klind i četvoro proizvođača pogona francuske firme Makro, u okviru deo za pravi metalni delovi za auto-industriju.

OPEL INSIGNIA Limuzina za Ženevu spremna

Sudeći prema fotografijama maskiranih primeraka, Insignia je Opel u završnoj fazi ispitivanja svoje vešike limuzine, koja je u postupku izmenjivanja točkova trebalo preneti da se na novu platformu u Ženevi, u martu sledeće godine. Prvo izdavanje generacije su bila vozila slobodna i na tržištu su se distribuirala kao takva, koja je obilovala u Londonu još 2006. godine, te bogatija, sledeća, Insignia je zasnovana na novoj platformi koja je za 5,5 cm duža (centimetar) i sa u potpunosti distribuiranim točkovima za tri centimetra niža, tako se za sada ne saopštavaju podaci o motorima, obliku su i uletu u petrolni i pet 175-koči od kojih se najlakši od Opel Insignia. Insignia je Opel u završnoj fazi ispitivanja svoje vešike limuzine, koja je u postupku izmenjivanja točkova trebalo preneti da se na novu platformu u Ženevi, u martu sledeće godine. Prvo izdavanje generacije su bila vozila slobodna i na tržištu su se distribuirala kao takva, koja je obilovala u Londonu još 2006. godine, te bogatija, sledeća, Insignia je zasnovana na novoj platformi koja je za 5,5 cm duža (centimetar) i sa u potpunosti distribuiranim točkovima za tri centimetra niža, tako se za sada ne saopštavaju podaci o motorima, obliku su i uletu u petrolni i pet 175-koči od kojih se najlakši od Opel Insignia.

MAZDA CX-5 Premijera u L.A.

Mazda je uvećala svoju ponudu modela, CX-5 i faza poteka sedana automobila u Los Angelesu da je zvanično prikazala svoju. Za sada je prikazana samo silueta sedana, ali ovaj je model dovoljno da vidimo da će se po svemu sudeći novet silueta potpuno u skladu sa trendovima koji su se pojavili na sajmu u Los Angelesu, otkad će doći i više informacija o modelu. CX-5, ali i ostali modeli, trebaće koje nam budu dostupni.

TRIGLAV OSIGURANJE Polisa i za gume

Bez obzira na to koliko prihvataju vozači da se zaštite od nesreća, polisa za gume je jedna od onih koje su najmanje poznate. Međutim, ona može biti veoma korisna u slučaju nesreće. Triglav osiguranje nudi polisu koja pokriva štete na gumama nastale usled nesreće. Ovo osiguranje pokriva štete na gumama nastale usled nesreće, kao i štete na ostalim delovima vozila. Triglav osiguranje nudi polisu koja pokriva štete na gumama nastale usled nesreće. Ovo osiguranje pokriva štete na gumama nastale usled nesreće, kao i štete na ostalim delovima vozila.

MERCEDES-BENZ CONCEPT X-CLASS Lukušnji terenjak

Prvi aktivan terenični tereni, Mercedes-Benz Concept X-CLASS je predstavnik u Štokholmu, u Švedskoj na višednevnoj saradnji nemotornih fabrika sa grupacijom Renault-Nissan, zasnovanoj na modernizaciji koncepta Mercedes-Benz G-Wagen. Mercedes-Benz Concept X-CLASS je predstavnik u Štokholmu, u Švedskoj na višednevnoj saradnji nemotornih fabrika sa grupacijom Renault-Nissan, zasnovanoj na modernizaciji koncepta Mercedes-Benz G-Wagen. Mercedes-Benz Concept X-CLASS je predstavnik u Štokholmu, u Švedskoj na višednevnoj saradnji nemotornih fabrika sa grupacijom Renault-Nissan, zasnovanoj na modernizaciji koncepta Mercedes-Benz G-Wagen.

MINI COUNTRYMAN Smena generacija

Prvi aktivan terenični tereni, Mercedes-Benz Concept X-CLASS je predstavnik u Štokholmu, u Švedskoj na višednevnoj saradnji nemotornih fabrika sa grupacijom Renault-Nissan, zasnovanoj na modernizaciji koncepta Mercedes-Benz G-Wagen. Mercedes-Benz Concept X-CLASS je predstavnik u Štokholmu, u Švedskoj na višednevnoj saradnji nemotornih fabrika sa grupacijom Renault-Nissan, zasnovanoj na modernizaciji koncepta Mercedes-Benz G-Wagen.

MERCEDES-BENZ Servisna akcija

Mercedes-Benz servisna akcija može biti od 1. decembra, u toku koje svi vlasnici akcija, da pripreme svoje vozila za predstojeće zimsko vreme. Akcija se odnosi na sve modele koji su u vlasništvu Mercedes-Benz servisa. Akcija se odnosi na sve modele koji su u vlasništvu Mercedes-Benz servisa. Akcija se odnosi na sve modele koji su u vlasništvu Mercedes-Benz servisa.

CITROEN Popust za delove

Svi koji se odluče da predložak zime iskoriste Citroenov premešani servisni popust za delove, koji se odnosi na sve modele koji su u vlasništvu Citroen servisa. Citroenov premešani servisni popust za delove, koji se odnosi na sve modele koji su u vlasništvu Citroen servisa.

NIJE KUPITI Dostupniji Niže cene za tri modela

Kupovina koji preferiraju kupiti jezik popularnih brendova, koji su dostupniji za tri modela. Kupovina koji preferiraju kupiti jezik popularnih brendova, koji su dostupniji za tri modela.

HYUNDAI Jetlinji "tušon"

Najnoviji Hyundai Jetlinji "tušon" je najnoviji Hyundai Jetlinji "tušon". Najnoviji Hyundai Jetlinji "tušon" je najnoviji Hyundai Jetlinji "tušon".

PORSHEC Promocija električne flote

Porsche je predstavio svoju električnu flotu, koja je zasnovana na novim modelima. Porsche je predstavio svoju električnu flotu, koja je zasnovana na novim modelima.

BMW Paketi i popusti za jubele

BMW je predstavio svoje pakete i popuste za jubele, koji su dostupniji za tri modela. BMW je predstavio svoje pakete i popuste za jubele, koji su dostupniji za tri modela.

U SUSRET SKIJAŠKOJ SEZONI Skik-karte povoljnije u predprodaji

Skik-karte su povoljnije u predprodaji, što omogućava vozačima da se zaštite od nesreća. Skik-karte su povoljnije u predprodaji, što omogućava vozačima da se zaštite od nesreća.

AUTOPROMET Proslava 20 godina poslovanja

Autopromet je predstavio svoju proslavu 20 godina poslovanja, koja je zasnovana na novim modelima. Autopromet je predstavio svoju proslavu 20 godina poslovanja, koja je zasnovana na novim modelima.

ŠTA JE NEDE? Kako izgleda test u laboratoriji

ŠTA JE NEDE? Kako izgleda test u laboratoriji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

Merjenje potrošnje na hladnim motorima, baš kao što bi to bilo u stvarnoj eksploataciji

KAKO ĆE SE TESTIRATI U BUDUĆNOSTI

ŠTA JE WLTP?

Realna testiranja u budućnosti

Da bi se širom sveta ubuduće lakše uskladili standardi homologacije, i dalje će se obavljati laboratorijski testovi, samo što će oni biti unapredeni, kako bi se približili realnoj eksploataciji u svakodnevnim uslovima. U odnosu na dosadašnje testove, ubuduće će ispitivanja imati važne novine:

Ovakvi testovi stupaju na snagu za sve nove modele od septembra 2017. godine, a za sva registrovana vozila od septembra 2018. godine.

zamena za one izmerene u laboratoriji, već će samo biti dodatak njima. Drugim rečima, i dalje ćemo za neko vozilo imati podatke o emisiji koji su dobijeni u laboratoriji, ali će novost sada biti to što će RDE podaci služiti

da vozilo „prođe“ ili „padne“ na testu čija je svrha da utvrdi da li se i u realnoj potrošnji beleže isti podaci. Ukratko, ako vozilo „padne“ na testu realne emisije, ne može da se homologuje prema podacima koji su pre to-

ga zabeleženi u laboratoriji, bez obzira na to što su standardi za laboratorijska testiranja u međuvremenu promenjeni i postali stroži.

RDE podaci će se beležiti tako što će se vozila voziti u normalnom saobraćaju, po javnim putevima, a da bi podaci bili validni, moraju da sadrže vožnju po uzbrdicama i nizbrdicama van grada, zatim sporu vožnju u gradu, kao i brzu na autoputu, i to pri temperaturi koja je blizu prosečnih godišnjih vrednosti za zemlju u kojoj se homologacija radi.

Za čistiji život u gradu

Cilj svih promena je da se proizvodnja ugljen-dioksida (CO₂) smanji za 80% do 2050. godine. Da bi se to postiglo, menja se mnogo toga, od sistema grejanja domova, preko reforme industrijskih postrojenja, kao i načina na koji se primenjuje reciklaža i tako redom. Iako u svom tom zagađenju putnička vozila doprinose sa samo 13%, (zajedno sa celokupnim saobraćajem 25%) ona su ta koja čine život u gradskim jezgama skoro nepodnošljivim, pa su i ona na udaru da drastično smanje emisiju CO₂. Međutim, CO₂ nije jedini problem, jer su još veći zagađivači azotni oksidi (NOx). Do sledećeg septembra biće preciziran tačan protokol novih testova po novim standardima, pa ćemo tada početi da dobijamo jasniju sliku o tome ko u saobraćaju zaista zadovoljava Euro 6 standarde. ■ R.S.P.

EFIKASNOST ZAKONA

Uticaj regulative

Dosadašnji standardi su pokazali da se zakonom i te kako može drastično smanjiti nivo zagađenja, od Euro 1 standarda uvedenih 1992. do Euro 6 koji je stupio na snagu prošle godine. Zajedničko tim standardima je da su određivali maksimalno dozvoljen limit zagađenja, pa je tako Euro 6 odredio da to iznosi 80 mg azot-oksida (NOx) po kilometru. Sa druge strane, dozvoljena emisija CO₂ je 1995. iznosila 186 g/km, a zadatak je da 2021. bude 95 g/km.

Smanjenje emisije štetnih gasova protekle dve decenije je direktna posledica sve strožih normi, a od sledeće godine ćemo znati da li i vozila koja su „čista“ u laboratoriji uspevaju da takva ostanu i u saobraćaju

KAKO JE (BILO) U SRBIJI

I KVALITET UTIČE NA POTROŠNJU

Donedavno, potrošnja goriva i emisija štetnih gasova u Srbiji zavisili su i od poštenja prodavaca goriva. Kako smo od sumnjivog došli do evropskog kvaliteta goriva, sa kojim je i potrošnja kod nas na istom nivou kao u razvijenim zapadnim zemljama?

Diskusije o neslaganju stvarne i fabričke potrošnje i emisije izduvnih gasova u Srbiji imaju i jednu specifičnu dimenziju, jer je donedavno, a prilično dugo, tržište naftnih derivata bilo blago rečeno neuređeno, pa je nepostojanje goriva stabilnog kvaliteta uticalo na realnu potrošnju i više nego neslaganje između standarda i prakse. Bilo je dosta malverzacija, zbog kojih vozači nisu bili sigurni ni šta ni koliko su u stvari dobijali kada na pumpi kupe benzin ili dizel.

U gorivo su recimo dodavani bazno ulje, voda i raznorazne druge tečnosti, ili se D2 prodavao kao evro dizel. Ne treba objašnjavati da sve to kvara kvalitet goriva, ometa rad motora i povećava potrošnju. Poseban problem bio je što i ako dobijete kvalitetno gorivo, moglo je da se desi da je količina (namerno) pogrešno izmerena, pa vam je izgledalo da automobil troši više, a u stvari su vas potkradali na pumpi.

Na sve ove negativne pojave država je pre nekoliko godina rešila da ozbiljno reaguje, uvođenjem dva specijalna programa kontrole tržišta naftnih derivata. Tako je, nakon opsežnih provera i priprema, početkom 2014. krenuo program markiranja goriva, čiji je cilj da spreči da gorivo dolazi na benzinske pumpe nelegalnim kana-

lima. Radi se o visokotehno- loškom metodu kontrole koji se zasniva na tome da se u sve gorivo koje legalno ulazi na tržište, odmah nakon uvoza ili isporuke iz rafinerije dodaje tačno određena količina specijalne supstance za obeležavanje, zvane marker. Ako se kasnije, pri kontroli na pumpama i skladištima utvrdi da gorivo nema propisani nivo markera, to je znak da nije nabavljeno regularnim kanalima.

Mada je osnovni motiv za uvođenje markiranja sprečavanje izbegavanja plaćanja akcize i PDV-a, ono posredno sprečava namešavanje goriva i druge malverzacije kojima je ranije kvaren kvalitet goriva. Da je tako, potvrdilo se kada je pre godinu dana pokrenut i drugi program, monitoring kvaliteta. Njime se neposredno, laboratorijskim analizama utvrđuje da li gorivo ima propisani kvalitet, a efikasnost ovom programu (kao i markiranju) daje i to što su kontrole praktično neprekidne i masovne – mesečno se sa pumpi uzme i proveri od 360 do 420 uzoraka goriva. Tako danas gorivo na benzinskim pumpama u Srbiji ima kvalitet koji je propisan evropskim standardima, pa su i odstupanja u potrošnji između fabričkih podataka i realno ostvarenih praktično jednaka kao i u drugim zemljama Evrope.

